

N:o 48.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 April 1880, kl. 12 midd.

*Utlåtande, i anledning af väckta motioner om statspension åt f. d.
Statsministern Friherre L. De Geer.*

(2:dra U. A.)

Till Stats-Utskottets behandling hafva under den 21 innevarande månad remitterats följande inom Riksdagen väckta motioner, nemligen

1:o motion N:o 50 inom Första Kammaren, deruti Herr *Pehr Ehrenheim* anfört:

»Den 19 innevarande månad erhöll Friherre Louis De Geer nådigt afsked från statsministersemetet efter att under två skilda tidsperioder hafva i tillsammans 17 år beklädt rikets förnämsta embete. För vårt fäderneslands utveckling har den tid, inom hvilken Friherre De Geers embetsförvaltning infaller, varit i flera afseenden af stor och genomgripande betydelse, och stora äro de förtjenster, som han har om denna utveckling, på hvilken han personligen utöfvat ett inflytande, större än det vanligen är en enda man förunnadt att utöfva. Detta inflytande har i icke oväsentlig mån berott af den storsinhet och renhet, som i hvarje afseende utmärker Friherre De Geers personlighet och som förvärfvat honom aktning, tillgifvenhet och förtroende i en grad, som kommit få till del.

Under sådana förhållanden har jag föreställt mig, att Riksdagen, då Friherre De Geer nu för andra gången lemnar sitt höga embete, skall önska att gifva ett uttryck åt sin uppfattning af hans verksamhet och personlighet, och är det derföre, som jag tillåter mig att vördsamt föreslå:

att Riksdagen må, som en gärd af det erkännande, svenska folket egnar Friherre Louis De Geers förtjenster om det allmänna, anvisa hela den lön, han såsom Statsminister uppburit, att årligen med 18,500 kronor under Friherre De Geers återstående lifstid utgå af allmänna indragningsstaten från och med den dag, han sitt statsministersembete frånträd»; och

2:o motion N:o 158 inom Andra Kammaren, deruti Herrar *Emil Key, Carl Ifvarsson, J. Andersson, O. B. Olsson, S. Johnson, Jan Andersson, Sven Andreasson* och *Liss Ol. Larsson* andragit:

»Ett folk, som hedrar ett ärorikt förflutet, behöfver icke ställa annan borgen för sin framtid. När det ärar sine store män och hvad desse utfört, stärker det sin handlingskraft och afvärjer håglöshetens småsinne.

De förtjenster, Hans Excellens Friherre Louis De Geer inlagt om det allmänna, torde icke behöfva att särskildt här framhållas. De äro oskiljaktigt sammanvuxne med den största händelse inom egna landamären, svenske män under senare hälften af vårt århundrade hittills bevittnat. Dessa förtjenster skola gestalta sig högre i samma mån den fortgående tiden låter nämnda stordåd skådas på längre afstånd.

Ädel och ren i uppsåt, enkel och flärdfri i uttryck har Friherre De Geer städse trott mindre på sig sjelf än på den sak, för hvilken han kämpat.

Dylika egenskaper, väsentligt bidragande till stora lifsgerningars seger, förtjena erkännande af allt Sveriges folk, i samma mån dessa egenskaper, under Friherre De Geers mångåriga embetsutöfning, vare sig som regeringens främste man eller i andra betydande befattningar, odeladt egnats det allmänna.

Det är med anledning häraf undertecknade vördsamt hemställa:

att Riksdagen må, som en gärd af det erkännande, svenska folket egnar Friherre Louis De Geers förtjenster om det allmänna, anvisa hela den lön, han såsom statsminister uppburit, att årligen med 18,500 kronor under Friherre De Geers återstående lifstid utgå af allmänna indragningsstaten från och med den dag, han sitt statsministersembete frånträd.

På grund af hvad i de särskilda motionerna sålunda anförts får Utskottet nu förevarande förslag till Riksdagens bifall förorda; börande emellertid tidpunkten, då anslaget skall börja att utgå, bestämmas till den dag, från och med hvilken Friherre De Geer icke längre uppbär statsministerslönen.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må, såsom en gärd af det erkännande svenska folket egnar f. d. Statsministern Friherre Louis De

Geers förtjenster om det allmänna, anvisa ett belopp, motsvarande hela den lön, han såsom Statsminister uppburit, eller 18,500 kronor, att årligen från och med den dag, Friherre De Geer icke längre uppbär statsministerslönen, till honom under hans återstående lifstid af allmänna indragningsstaten utgå.

Stockholm den 20 April 1880.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.

N:o 49.

Ank. till Riksd. Kansli den 23 April 1880, kl. 12 midd.

Memorial, med förslag till sammanjemkning af Kamrarnes skiljaktiga beslut rörande en punkt af Stats-Utskottets Utlåtande N:o 12 angående regleringen af utgifterna under riksstatens Åttonde hufvudtitel.

(2:dra U. A.)

Sedan, i anledning af särskilda utaf Herrar C. E. Casparsson och J. O. Boström inom Andra Kammaren väckta motioner i fråga om löneförbättring åt biträdande lärare och lärarinnor vid folkskolor samt lärare och lärarinnor vid mindre skolor, Stats-Utskottet uti trettonde punkten mom. b af dess Utlåtande (N:o 12), angående regleringen af utgifterna under riksstatens Åttonde hufvudtitel, jemte förmälan, att bland biträdande lärare och lärarinnor vid folkskolor inbegrepos lärare och